

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Právo dítěte na styk s rodiči a jinými osobami“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR

Termín a místo konání: 8. prosince 2026 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Styk dítěte s rodiči a dalšími blízkými osobami patří mezi nejcitlivější oblasti rodinného práva, v níž se nejzřetelněji projevuje napětí mezi právem dítěte na osobní kontakt a právem rodičů na rodinný život. Zároveň jde o oblast, kde právní úprava, psychologické poznatky i společenská očekávání procházejí rychlým vývojem. Po dlouhou dobu byl styk vnímán především jako „právo rodiče“, zatímco moderní přístup – reflektovaný i velkou novelou občanského zákoníku a zákona o zvláštních řízeních soudních účinnou od 1. 1. 2026 – zdůrazňuje, že styk je především **právem dítěte** na udržování rodinných vazeb a kontaktů významných pro jeho vývoj a identitu.

Úmluva o právech dítěte (čl. 9 odst. 3) zakotvuje, že dítě, které je odloučeno od jednoho nebo obou rodičů, má právo na pravidelný osobní kontakt s oběma rodiči, pokud to není v rozporu s jeho nejlepším zájmem. Moderní pojetí proto vyžaduje, aby orgány veřejné moci – zejména soudy a OSPOD – zajišťovaly nejen realizaci kontaktu, ale také vytvářely podmínky, v nichž může být styk bezpečný, respektující a přiměřený věku a potřebám dítěte.

Novela občanského zákoníku posiluje akcent na **nepřímý styk** (prostřednictvím videohovorů, elektronické komunikace či dopisů) a na **informování mezi rodiči a informování dítěte o rodičích**. Tyto změny reagují na vývoj technologií, rostoucí mobilitu rodin i na potřebu udržet citové pouto dítěte k rodiči, který s ním nežije. Současně zpřesňují požadavky na odůvodnění soudních rozhodnutí a jejich vykonatelnost, aby styk nebyl jen formální, ale skutečně naplňoval svůj smysl – rozvíjet vztah dítěte k rodiči, rodině a jeho identitě.

Seminář se zaměřuje na praktickou aplikaci nových právních pravidel, na interpretaci pojmu „nejlepší zájem dítěte“ ve věcech kontaktu a na formulaci návrhů, dohod i výroků, které jsou vykonatelné, přiměřené a srozumitelné. Výklad doplňují ukázky z judikatury, příklady dobré praxe a modelové situace, včetně případů, kdy dítě styk odmítá nebo je třeba posuzovat kontakt s jinými osobami podle § 927 OZ.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- vysvětlit právní rámec práva dítěte na styk podle českého a mezinárodního práva
- rozlišit styk jako krátkodobou péči, osobní kontakt a proces informování
- aplikovat princip nejlepšího zájmu dítěte při rozhodování o styku
- formulovat dohody a výroky tak, aby byly přiměřené věku a srozumitelné
- navrhnout vhodný režim osobního, dohlíženého i nepřímého styku
- řešit případy odmítání styku dítětem s respektem k jeho právům
- posoudit proporcionalitu styku s jinými osobami podle § 927 OZ
- zajistit přiměřené informování mezi rodiči a vůči dítěti
- dokumentovat průběh kontaktu a zjišťování názoru dítěte
- vyhnout se nejčastějším chybám v návrzích a rozhodnutích o styku
- připravit srozumitelná odůvodnění a přezkoumatelná rozhodnutí
- využít poznatky z judikatury ÚS, NS a ESLP k aplikaci v praxi

Obsah kurzu:

1. Styk dítěte jako právní institut a jeho vývoj

- Právo dítěte na kontakt dle čl. 9 Úmluvy o právech dítěte
- Historický posun od „práva rodiče“ ke garanci práva dítěte
- Význam styku pro psychický a sociální vývoj dítěte
- Právní rámec v občanském zákoníku a ZŘS
- Vztah mezi právem na styk a rodičovskou odpovědností
- Princip proporcionality a subsidiarity zásahu
- Meze a limity zásahů veřejné moci
- Povinnost státu vytvářet podmínky pro kontakt

2. Novela účinná od 1. 1. 2026 – nové akcenty

- Posílení pohledu na styk jako právo dítěte
- Zakotvení nepřímého styku a pravidel informování
- Přejícná ustanovení a praktické dopady
- Vyšší nároky na odůvodnění a srozumitelnost výroku
- Propojení s novelizací § 927 OZ a řízení podle ZŘS
- Změny v procesních pravidlech a v roli OSPOD
- Nové možnosti návrhů soudu podle § 14 ZSPOD
- Přezkum vykonatelnosti rozhodnutí

3. Právo dítěte a povinnosti rodičů

- Povinnost umožnit a připravit dítě ke styku
- Povinnost respektovat režim a citové potřeby dítěte
- Jak rozlišit maření styku od oprávněného omezení
- Ochranné a výchovné aspekty kontaktu
- Spolupráce rodičů a komunikace o dítěti
- Dopady porušení povinností do výkonu rozhodnutí
- Vztah k výživnému a k výchově dítěte

- Možnosti nápravných opatření

4. Nepřímý a dohlížený styk

- Nepřímý styk – forma, účel a využití v praxi
- Technické a bezpečnostní zásady komunikace
- Vhodné kanály podle věku dítěte (video, dopisy, chat)
- Dohlížené formy kontaktu a jejich přezkum
- Postupné uvolňování režimu kontaktu
- Dokumentace účelu a výsledků kontaktu
- Role OSPOD při monitorování styku
- Příklady vyvážených rozhodnutí

5. Informování mezi rodiči a vůči dítěti

- Právo dítěte být informováno o rodičích
- Minimální standard informací o zdraví a vzdělání
- Povinnost informovat druhého rodiče
- Ochrana soukromí dítěte a limity informování
- Neutralita sdělení a prevence manipulace
- Formulace informačních klauzulí
- Zajištění přiměřenosti rozsahu sdělení
- Součinnost se školou a lékařem

6. Styk dítěte s jinými osobami (§ 927 OZ)

- Vymezení „společensky blízké osoby“
- Kdy kontakt slouží ochraně zájmu dítěte
- Kritérium závažné újmy při absenci kontaktu
- Test proporcionality mezi zájmy dítěte a jiných osob
- Formy a frekvence kontaktu
- Zvláštní význam styku se sourozenci
- Judikatura k § 927 OZ
- Praktické formulace výroků

7. Dítě odmítající styk

- Právo dítěte na názor a jeho respektování
- Ověření autenticity a pochopení postoje dítěte
- Kdy lze přání dítěte nepřevzít a jak to odůvodnit
- Postupné budování vztahu a kontakt v bezpečí
- Role kolizního opatrovníka a mediace
- Psychologická pomoc a facilitace
- Dokumentace zjištění názoru dítěte
- Prevence sekundární viktimizace

8. Formulace výroku a vykonatelnost

- Jazyk výroku a jeho srozumitelnost
- Stručnost, přehlednost a časová logika
- Přiměřenost detailů a vyhnutí se nejasnostem
- Mechanismy předávání a kontroly plnění
- Propojení výroku o styku s rozhodnutím o péči
- Kontrola proveditelnosti rozhodnutí
- Typické chyby a jejich důsledky
- Příklady správných formulací

9. Důkazní standard a spisová jistota

- Důkazní plán a mapa skutkových otázek
- Zdroje důkazů: školy, zdravotníci, svědci, digitální stopy

- Ověření relevance a zákonnosti důkazů
- Odmítnutí nezákonně získaných materiálů
- Záznamy o pohovorech a rozhovorech s dítětem
- Přehlednost spisu a prevence „opomenutých důkazů“
- Připravenost na soudní přezkum
- Dokumentace vyhodnocení

10. Dočasné a přechodné úpravy styku

- Kdy navrhnout dočasné či předběžné řešení
- Zkušební období a kritéria vyhodnocení
- Převod dočasné úpravy do stabilního režimu
- Revize rozhodnutí při změně okolností
- Role OSPOD při monitorování průběhu
- Vyhodnocení účinnosti opatření
- Flexibilita a předvídatelnost úprav
- Reakce na selhání plánu

11. Judikatura a praktické příklady

- Rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího soudu
- Přístup ESLP k právu dítěte na kontakt
- Příklady z praxe – vzdálený rodič, prarodiče, sourozenci
- Případy odmítání styku a postup soudů
- Zásady vykonatelnosti a kontinuita kontaktu
- Zohlednění věku a vyspělosti dítěte
- Příklady dobré praxe z ČR i Evropy
- Reflexe psychologických aspektů

12. Diskuse a závěr školení